

زرافه

در میان جانوران غول پیکر روی زمین، بلند قدترین و یکی از عجایب موجودات است. درازی فوق العاده گردن و پاهایش که هیچگونه تناسبی با تنه اش ندارد و بلندی قدش که از ۶ متر تجاوز می کند سیمایی ناموزون و استثنایی به او می بخشد بعلاوه چنین به نظر می آید که این لندهور گردن دراز، هر قسمت از بدنش را از یک جانور دیگر عاریه گرفته است مثلاً تنه اش به اسب گردنش به شتر پاهایش به بز کوهی شاخک هایش به گاو وحشی و گوش هایش به الاغ شباهت دارد و پوست بدنش از پشم کوتاهی پوشیده شده با نقش پوست پلنگی و بنابراین به پلنگ هم بی شباهت نیست به همین جهت در قدیم آن را شترگاوپلنگ هم نامیده اند و از قرنهای پیش همواره به عنوان یکی از حیرت انگیزترین اجزای طبیعت مورد بحث و توجه بوده است .

موطن کنونی زرافه افریقا است و در بخش اعظم این قاره از چاد تا اتیوپی و سودان و کنیا و از کنگو تا آنگولا و موزامبیک و افریقای جنوبی یافت می شود. جانوری است گیاهخوار که معمولاً به خاطر قد بلند و گردن درازش به راحتی از برگ درختان تغذیه می کند و بخصوص به برگ درختان افاقیا علاقه فراوان دارد از این رو بیشتر در مناطق جلگه ای پر درخت و بیشه های سر سبز و پیرامون آبگیرها زندگی می کند .

خصوصیات

پژوهشهای جانورشناسان نشان می دهد که زرافه ها در گذشته بزرگتر بوده اند و در مناطقی به جز قاره افریقا نیز وجود داشتند. مثلاً در شمال و شرق هندوستان و نواحی مالزی فسیلهایی از نوعی زرافه آسیایی کشف شده که بلندی قدش به ۸ تا ۱۰ متر و بیش از دو تن وزن داشته است در حالی که زرافه های کنونی افریقا بین یک تا یک و نیم تن وزن دارند و جنس ماده این حیوان معمولاً کوچکتر و کوتاهتر از جنس نر است. بدینگونه

نسل زرافه های غول آسای آسیایی به کلی از میان رفته است که این نابودی را ناشی از نامساعد بودن محیط زیست حیوان می توان دانست .

از قرن گذشته که پژوهش های علمی در باره زرافه پیگیری شده، اندام شناسی این حیوان معماهایی را برای دانشمندان مطرح کرده است، مثلاً تعداد مهره های اسکلت زرافه بیش از پستانداران دیگر نیست اما گردن دراز او را با دو متر طول روی تنه اش نگه می دارد آن هم به صروت مایل... همچنین استخوان های پاهای او شبیه جانوران جانور گیاهخوار دیگر نظیراسب آهو بز کوهی و شتر است اما این استخوان ها به صورتی شگفت آور طویل هستند و در نتیجه پاهای دراز و باریکی را به وجود می آورند با نزدیک به دو متر طول و این پاها به سمی ختم می شوند شبیه سم الاغ یا اسب که در وسط شکافی دارد و بیش از یک تن وزن زرافه روی این پاهای دراز و باریکی و سم های نسبتاً کوچک تکیه می کند. از این هم عجیب تر زرافه با هیکل یک تنی و آن پاهای بلند و باریکی یکی از سریع السیرترین جانوران است و هنگامی که به سرعت یورتمه می رود سرعتش به ۵۰ کیلو متر در ساعت می رسد که در میان جانوران تیز تک یک رکورد قابل توجه است .

از خصوصیات جالب دیگر زرافه دید بسیار تیز و زبان دراز و پرقدرت اوست که هر دو فوق العاده برایش کارساز هستند. این حیوان به خاطر بلندی قد همچون یک برج دیده بانی بر گستره محیط زیست خود مسلط است و با نگاه تیزبینی که دارد کوچکترین خطر و حرکتی مشکوک را در فواصل دور شناسایی می کند و برای رویارویی با آن واکنش نشان می دهد. بدینگونه حتی جانوران دیگری که در پیرامون او زندگی می کنند از قدرت تیزبینی این دیده بان مراقب سود می برند و با فرار به موقع یا پنهان شدن در جاهای امن از خطر ناگهانی جانوران درنده مصون می مانند .

اما زبان دراز زرافه که سیاهرنگ است و نیم متر طول دارد تنها یک زبان معمولی نیست بلکه یک اندام همه کاره است که به جای دست و چنگال برای گرفتن و کندن برگ درختان و فرو بردن آنها به دهان و بسیاری کارهای دیگر مورد استفاده قرار می گیرد و انعطاف پذیری و قدرت عضلانی آن در کمتر حیوان دیگری دیده می شود .

رفتار زرافه

زرافه ها معمولاً زندگی دسنة جمعی دارند و در دسته های ۵ تا ۱۲ تایی و حتی ۲۰ تایی زندگی می کنند هنگام چرای روزانه غالباً زرافه های ماده و بچه هایشان با هم و نرها جداگانه دیده می شوند اما در فصل جفت گیری این ترتیب به هم می خورد و بر سر تصاحب زرافه های ماده میان نرهای رقیب درگیری پیش می آید جنگ زرافه ها بسیار تماشایی است دو زرافه نر برای جنگ با هم ابتدا پاهای دراز و باریکشان را با فاصله بیشتری از یکدیگر قرار می دهند تا هنگام زد و خورد تعادلشان را از دست ندهند. سپس جنگ آغاز می شود و زرافه ها گردن های درازشان را به هم پیچ و تاب می دهند و هر یک می کوشد با شاخک هایی که روی پیشانی دارد به پیشانی حریف ضربه بزند و گاه این ضربه ها شدید و خطرناک است و یکی از دو زرافه زخمی می شود یا تعادل خود را از دست می دهد و به زمین می خورد که به منزله شکست نهایی است اما زرافه پیروز دیگر مزاحمتی برای حریف مغلوب ایجاد نمی کند و مبارزه به همین جا پایان می گیرد .

روی هم رفته زرافه ها جانورانی بی آزار و آرامش جو هستند و با حیوانات دیگر همزیستی مسالمت آمیز دارند مگر اینکه مورد تعرض قرار گیرد که در این صورت با تمام

قوا از خود دفاع می کنند و مؤثرترین حربه آنها هم فرار است چون با سرعت ۵۰ کیلومتر در ساعت می توانند خود را از گزند مهاجم برهانند با وجود این اگر حمله مهاجم غافلگیرکننده باشد زرافه ها حربه تدافعی دیگری هم دارند و آن لگد پراکنی با پاهای جلوی به سوی دشمن است که اغلب مؤثر واقع می شود و مهاجم را از ادامه تعرض باز می دارد .

دشمنان زرافه

خطرناک ترین دشمن دیرینه زرافه سلطان جنگل یا شیر است که برق آسا حمله می کند و قربانی غول پیکر خود را سبانه می درد و از پا در می آورد . معمولاً خطر چنین حمله ای هنگامی که پیش می آید که زرافه ها برای آشامیدن آب به آبگیر یا چشمه منطقه می روند. مشکل ترین کار زرافه آشامیدن آب است چون این چارپای لندهور برای اینکه پوزه بلندش را از ارتفاع ۶ متری به سطح آب برساند ناگزیر است پاهای درازش را تا حداکثر ممکن گشاد از هم بگذارد و گردنش را به سوی پایین خم کند و همین حالت یک وضع آسیب پذیری برای او به وجود می آورد و شیر که در گوشه ای در کمین است از این فرصت استفاده می کند و با یک جست خود را به طعمه اش می رساند و با از هم دریدن زرافه شکمی از عزا در می آورد شیرها اغلب به زرافه های کوچک و تازه سال حمله می کنند و گاه میان آنها و زرافه های بزرگسال جنگی خونین در می گیرد که برای هر

و آخرین نکته درباره زرافه اینکه بچه این حیوان هنگام تولد در حدود ۲ متر قد دارد و دوران شیرخوارگی او فقط یک ماه طول می کشد و پس از آن چرا را فرا می گیرد و به سرعت رشد می کند دوران حاملگی زرافه ماده نیز در میان جانوران دارای نوعی رکورد و این بار از نظر درازی مدت است زیرا ۴۴۵ روز طول می کشد.